בסוד שיח

שאול שיר

הבחירות למועצת הרבנות הראשית

צביעות בקלונה

אין לי דבר נגד מי מהמועמדים שנבחרו ברשימה הערתית למועצת הרבנות הראשית, מה גם שאין לי היכרות קרובה עמם, וברכתי שלחה להם. אני רק מבקש לחשוף את הצביעות של חברי הגוף הבוחר, הן מן העברה והן מן הליכוד. הללו בכל הזדמנות מדברים על הצורך ברבנים מאוחדים ושקולים, שיידעו להלך עם הבריות ולא יגבו בתמורת בית שמאי וכיו"ב.

הנה במועצת הרבנות הראשית ישב אחד כזה, הרב רצון ערוסי, רבה של קריית-אונו. הרב ערוסי תלמיד חכם, איש האקדמיה, הוא מתון מתון, שקול שקול, בעל הסמכת עולם כלל-ישראלית ואין ראוי ממנו, על-פי כל קנה-מידה, לכהן בגוף רוגמת מוע-צת הרבנות הראשית, העוסקת בענייני המעמד האישי ובשאלות ציבוריות. באה עיסקה בין ש"ס לבין העבודה וסילקה את הרב רצון ערוסי ממועצת הרבנות הראשית. סרד יומו של הרב ערוסי עמוס ממילא גם בלי מועצת הרבנות הראשית, אבל, שלא יבואו הצבועים עם הסיפורים שלהם על הצורך ברבנים הדגישים לשלמות העם ואחדותו. תרשום את זה לפניך הרב יואל בן-נון.

"הרב" דוד אריאל-יואל הכריע את הכף

שר האוצר, פרופ' יעקב נאמן משוכנע, כי הצעת הפשרה שלו בענין העיור אין טובה ממנה וכאשר הו-פיע בימים אלה בפני חברי מועצת הרבנות הרא-שית, גייס את כל כשרונו כעו"ד, כדי להשיג את תמיכתם להצעתו, או לפחות לא להכשילה.

אין זה סוד, כי בין חברי מועצת הרבנות הראשית היו כאלה שסברו, כי ניתן לבלוע בצורה כזו או אח-רת את "הצעת נאמן". אולם, היה מי שהצליח לשכ-נע את כל חברי מועצת הרבנות הראשית, כי יהיה זה מסוכן ביותר לחבור בדרך כלשהי עם הראבייים דר-פורמים. מדובר ב-"הרב" דוד אריאל-יואל.

ב-23 לינואר השנה הודיעה אריאל-יואל על-ידי העתונאית טובי גרינולד המוסקטל על-ידי עתו-נים יהודים בחו"ל. ביניהם: "הוושינגטון ג'ואיש פו-סט", וכלי תקשורת יהודיים אחרים.

אריאל-יואל הוא "רבה" של בית הכנסת הרפור-מי "הראל" שברחוב הנגיד בירושלים. הוא משמש גם כסמרה בבית המדרש שב"היברו יוניון קולג'".

שאלה אותו הגב' גרינולד: לפני מספר חודשים ערכת טקס נישואין עבור זוג הומוסקסואלים. האם בדעתך לקיים עוד טקסים מן הסוג הזה גם בעתיד? אני מבינה שאתה מכנה טקס מעין זה כ"טקס התח-ייבות".

תשובת אריאל-יואל: "כן. לפני שמונה חודשים ערכתי "טקס התחייבות" לזוג הומוסקסואלים. היי-תי מוכן לערוך טקסים נוספים מן הסוג הזה בעתיד. אני מאמין שאחד האתגרים היותר גדולים של דור-נו הוא לנטות ולהחזיר את הקהילות הלסבית וה-הומוסקסואלית לקהל חלק במסורת היהודית. הרבנות האורתודוכסית נלחמה נגד הכרה כזו. אם אתה היום יהודי רתי וגם הומוסקסואל, אתה בבעייה רצינית. מחקרים מראים לנו, שמערכת יחסים אוה-בת ותומכת, צריכה גם לקבל היכרות ציבורית וד-תית. אני מאמין שמערכת יחסים של הומוסקסואלים ולסבית מעין זה, אם ברצונם לה-קים תא משפחתי, ואם ברצונם להיות חלק מן עם ישראל זכותם גם לקבל הכרה ציבורית ודתית...

התקפות על באו ברובם מתוך התנועה שלי, מחברי התנועה מן המניין. לא רק נגדי באופן אישי, אלא גם נגד ההחלטה של מועצת הרבנות הדפורמית בישראל המאפשרת לרבנים רפורמים לערוך טק-סים מעין אלו, על-פי מצפונם ואמונתם... מערכת היחסים המיניים בין בני הזוג הם עניינם הפרטי. בעיה של הדת, במיוחד אצל התנועה הרפורמית, אני לא שמעתי על כל דבר שיבול להפריע או לה-תרד במה שקורה בחדר השינה הזוגי..."

בישיבת מועצת הרבנות הראשית היתה הסטנו-גרמה הזאת של דברי אריאל-יואל מונחת בכיסו של רבה הראשי של רחובות, הרב שמחה הכהן קוק שליט"א. הרב קוק הקריא מתוך דבריו של "הראבי" הרפורמי והסביר במשך שעהארוכה, כיצד לא יעלה על הדעת, שהרבנות הראשית תתן ידה לאיזושהי הצעת פשרה, שתקשר בינה לבין הרפורמים. חברי מועצת הרבנות הראשית הודיעו משמיעת דברו של הראבי הרפורמי, כפי שציטט אותם הרב קוק וברור היה, כי אין סיכוי שהרבנות הראשית תאמץ את "הצעת נאמן" על כל מרכיביה.

טען הרב קוק בהתרגשות רבה: הרי אין ספק שאו-תו "הרב" אריאל-יואל המשמש כסמרה בבית המד-רש של הרפורמים, יהיה אחד הסדרנים במכון למועמדים לגיור. כלום יעלה על הדעת שנכבל את המועמד שהשתלם בשיעוריו כמי שראוי לגיור, ומה גם שלא ברור כלל מי יהיה בן זוגו?

"מועצת הרבנים המתקדמים בישראל" (מר"מ), הבהירה לאחר הטקס שערך אריאל-יואל: "בטקס ההתקשרות שערך הרב דוד אריאל-יואל נעדרו המרכיבים המסורתיים:

א. לא היתה כתובה, אלא מסמך הצהרת כוונות של בנות הזוג לגבי מהות הזוגיות שלהן.

ב. השתיים ענדו טבעת, אך לא השתמשו בכל פורמולה של קידושין.

ג. לא נאמרו ברכות ארוסין וקידושין כלל.

למיטב הידיעה ההבהרה הזאת לא היתה משנה את עמדת מועצת הרבנות הראשית. שכן, ברור לכל איזו רוח נושבת מ"ההיברו יוניון קולג'".

להימנע מקרנבלים

יו"ר מרכז המפד"ל, ח"כ שמריהו בן-צור שלח השבוע מכתב לכל המועמדים לכהונת שר. בניהם מצאתי גם את משה ערדי) ובו הנחייה כיצד ואיך עליהם לנהוג ביום ראשון הקרוב, יום בחירת השרים במרכז המפד"ל.

המובא במכתב הוא הוחלטת נשיאות המרכז. נא-מר בה: "אין לחלק שום מתנות כמו עסים, חולצות, כובעים וכיו"ב. מותר לחלק רק תומר מודפס. אין להשתמש באמצעים אחרקליים, רמקולים וכיו"ב".

לקראת סוף המירוץ שמשנים מסות המיעמדים מותניים, אבל, תמונת "מצב ברוחה" לחלוטין, מי יהיו הזוכים בהתמודדות הזאת. כותב שורות אלו אי-נו יכול, כמובן, להכיר שמות. אולם, מתוך מעקב צמוד ניתן לקבוע, כי במערכת בחירות זו היו כאלה שעברו עבור שני מועמדים לאותו תיק. כלפי חוץ קיימו את התחייבותם הסיערתית, החברית. כביכול, ומאחורי הקלעים התחייבו באלה ובשבועה להצביע בעד המועמד האחר. ומדובר באנשים מרכזיים...

ביום ראשון ייתכן מאד כי אחד המועמדים יסיר את מועמדותו במסגרת עיסקה על כוונה שתוצע לו, אלא שקשה להאמין, כי ניתן יהיה להגיע לעיס-קה שכזאת, בלי לפגוע קשות באחדות הפנימית במפד"ל.

מחצרות אדמו"רים וחסידים

פיצויים על הטרדה

ר' ירחמיאל מאהליווער ז"ל הצטרף לקבוצת הא-ברכים, שיצאה מראבאן לבוהוש (רומניה). לקבל את פירכת האדמו"ר הראשון משושלת בוהוש, רבי יצחק מבוהוש זצוק"ל, שישוחררו מחובת גיוס לצ-בא רומאני. וכידוע הוא, שביתים הדם ניסו היהו-דים שהגיעו לגיל גיוס, להתחמק מחובה זו, שכן, בצבא לא יכלו לקיים את מצוות התורה כהלכה וב-עיקר בכל הקשור לכשרות ושבת.

שכרו האברכים, כעשרה במספר, עגלה גדולה ולאחר כמה ימי נסיעה, הגיעו לבוהוש סמוך לת-פילת מנחה.

נבנסו האברכים לאולם בית המדרש, והתפללו מנחה ומייד ניגשו אל התור הארוך של החסידים, כדי לקבל את ברכת הרבי לשלום, כנהוג וכמקו-בל. כאשר הגיעו להם הרבי יד לשלום, שאלם מאין באו וכשהשיבו לו, ביקשו ממנו, שבעבור בש-עת קבלת קהל, יענה עימהם לפניים משורת הדין ויאות לקבל אותם מוקץ לתור. כשהאדמו"ר שאל: "מה הדחיפות הזה", השיבו, כי הם נמצאים ברבים כבר מספר ימים, ואחרים מהם השאירו מאחוריהם הודים זקנים המטופלים על-ידם. אשר-על-כן, בו-כות מצוות כיבוד אב ואם וחולים זקנים, הם מבק-שים שהרבי יקבל אותם מוקדם ככל האפשר, כדי שיוכלו לשוב במהרה לביתם.

בערב משנפתח חדרו של הרבי לקבלת הקהל, נכנסה פנימה קבוצת האברכים, כשביד כל אחד "קוויטל" ובו הבקשה העיקרית: להיפטר מהצבא הגויי.

ובאותה התקופה, לפני כמאה שנה, ניתן היה לו-כות בפטור מן הצבא הרוסי בשתי דרכים. האחת: לשותר את הדופא הממשלתי או אחר על נקלה ואמנם כן, פפי שיעץ לו הצדיק כן עשה. ביום שבו ישבה הועדה הרפואית לדון מי לפטור ומי לגיוס, הופיע בפניה ר' ראובן. לא לפני שנתן מתנת-יד כמקובל לרופא שעמד בראש הועדה. הרופא פטר אותו משרות צבאי והכל התנהל כשו-רה וללא שום עיכובים.

שאר האברכים שהיו עמו בבוהוש, עשו אף הם כפי שאמר הרבי, וביאו עדים שהעידו כי עברו את גיל הצבא וגם הם שוחררו מחובת הגיוס.

הפי כי נהג על-פי הוראת הצדיק והכל התנהל על מי-מנוחות, סקרן היה ר' ראובן לדעת, מדוע בשונה מאשר לחבריו, יעץ לו הרבי לעבור את המסלול הרפואי, בעוד שלהם המליץ לשעון על סיבת הגיל.

חלפו ימים וגם שנים ולר' ראובן היה משפט עם גוי מסוגרי התבואה, שעמו היה בקשרי עסקים. ר' ראובן היה מיטובני תבואה. מגרולי הסיטונאים. כמקובל אז בעסקי תבואה, נתן ר' ראובן מראש כסף למגרלי התבואה ומשזו בשלה, היו מביאים או-תה למחסנים של ר' ראובן.

ויהי היום ואחד ממגרלי התבואה שקיבל את הכ-סף מראש, לא סיפק את הסחורה לר' ראובן, אלא מכר אותה בשנית לסיטונאי אחר.

הגיש נגדו ר' ראובן תביעה משפטית ובעקבות כך עוקל רכושו של הגוי, כדי שניתן יהיה למשפו אם ייצא חייב בדין. הגוי ביקש את ר' ראובן לבטל את המשפט ולא – ילמד אתו לקח: "אתה עוד תשב בבית סוהר... אני יודע בדיוק היכן נולדת, ובאיזו שנה נולדת... אתה שכרת ערדי-שקר ושיקרת את השלטונות שעברת את גיל הצבא ובאמת אתה צעיר לימים... לכן, אתה וגם הערים תשבו יחד בבית כלא..." – איים הגוי על ר' ראובן.

בתוך ליבו צחק ר' ראובן לשמע האיום בהבינו עתה, מדוע התעקש בשעתו הצדיק, שהוא ורק הוא יעבור את המסלול הרפואי, בעוד לחבריו יעץ לעבר-עד על הגיל.

הגיש הגוי תלונה לבית המשפט המחוזי במחוז דורהוהי, בהיות ראובן שייכת למחוז זה. כשהגיע יום המשפט, הופיע ר' יחזקאל בפני השופטים כשלבו שקט ובוטח, מלוזה בברכת הצדיק ורוח קודשו. הגוי החל טוען טענותיו על עדי השקר שש-כר ר' ראובן וכיצד רימה את השלטונות. כשעיינו השופטים בתיקי האישי של ר' ראובן, שהחזק במיו-חד מרשויות הצבא, כדי לראות מה כתוב בו, נדה-מו כולם לגלות, שאין האשמה ממין התיק, שהרי היה כתוב במפורש, כי האברך קיבל פטור מהצבא על-פי תוות-דעת של הרופא הממשלתי ולא בגלל איזו עדות של הקנים על גילו של ר' ראובן.

רוב השופטים את התביעה של הגוי מכל וכל, מגרו את התיק ולא עוד, אלא שהטילו על הגוי הנו-כל, לשלם את הוצאות המשפט ופיצויים עבור הסירוה.

אותו ר' ראובן לא היה אלא סבו של ר' יצחק חכם ז"ל, שהיה בקיא וידען בתולדות אדמו"רי רוזין ואת הסיפור הזה שמע ממי סבו, שהעיד על האדמו"ר מבוהוש הראשון, רבי יצחק זצוק"ל, כי ניתן היה לראות, כי רוח הקודש מרברת מתוך גרו-נו וכל אשר אמר והבטיח קם והתממש. זיע"א.